

Л.М. Могильна, канд. екон. наук, доцент

Farafonova_L@ukr.net

А.Ю. Максичка, магістрант

Сумський національний аграрний університет, Україна

Управління виробництвом продукції рослинництва

Сільське господарство є базовою галуззю народного господарства, що забезпечує задоволення важливої потреби людини – потреби в їжі; продовольча безпека – важлива складова національної державної безпеки, характеризує політичну незалежність країни, її економічну цілісність і стабільність, соціальну забезпеченість населення та продовольчі потреби громадян. Саме тому першочерговим завданням агропромислового комплексу залишається збільшення обсягів виробництва продукції рослинництва. Завдання полягає в отриманні високих врожаїв, в розрізі окремих видів культур, при якомога менших витратах праці і засобів виробництва, значною мірою залежить від системи управління виробництвом.

Управління виробництвом являє собою цілий комплекс заходів, спрямованих на досягнення успіху. Завдання системи управління виробництвом – сформулювати такий робочий виробничий процес, де зведені до мінімуму втрати робочого часу (з причин відсутності необхідних матеріалів на складі, роботи та ін.), налагоджені взаємодії між структурними підрозділами, що продукція відповідає необхідним вимогам і володіє встановленими якостями і властивостями.

Таким чином, процес управління виробництвом повинен охоплювати відразу безліч сфер діяльності підприємства, а результатом такої роботи виступає налагоджений механізм, що дозволяє безперебійно випускати продукцію, що безпосередньо впливає на фінансові показники сільськогосподарського підприємства.

Управління виробництвом сільськогосподарської продукції, зокрема продукції рослинництва, має певні особливості. Річний виробничий цикл складається тут з безлічі технологічних комплексів, здійснюваних на великих площах і за допомогою різноманітних знарядь праці. Потрібно враховувати природні закономірності і часто мінливу метеорологічну ситуацію.

У сучасному світі виробництво продукції рослинництва являє собою технологію, що включає наступні основні процеси: підбір сорту, що володіє в певних ґрунтово-кліматичних умовах цінними господарськими та біологічними властивостями; підбір найкращих попередників у використуваній сівозміні; системи застосування добрив і обробки ґрунту; підготовка насіння до посіву; час і особливості посіву; догляд за посівами і збирання врожаю.

Раціональна організація виробництва рослинницької продукції повинна відповідати виробничим ресурсам підприємства, кліматичним умовам господарства і біологічним особливостям вирощуваної культури. Зазначимо, що науково обґрунтовані сівозміни є основою правильної організації земельної території господарства та найбільш ефективного використання засобів виробництва [1].

В умовах високого рівня конкуренції підприємства застосовують різні технології для виробництва продукції рослинництва, що сприяють підвищенню її врожайності. Таким чином, основними завданнями таких підприємств є: удосконалення технології вирощування рослин інтенсивного типу; здійснення робіт з дослідження стійкості культур до високих і низьких температур, посухи; розробка та впровадження для захисту рослин від шкідників і хвороб інтегрованих систем; створення ефективних добрив; роботи з меліорації земель; удосконалення методів отримання високих врожаїв та використання сучасної техніки при вирощуванні сільськогосподарських культур.

Рослинництво являє собою відмінну галузь для вкладення коштів з метою подальшого отримання прибутку. Для заняття рослинництвом немає потреби у великому стартовому капіталі, тому малий бізнес часто спрямовує кошти на досягнення високих результатів в дану галузь сільського господарства.

Проблема управління виробництвом продукції рослинництва є досить актуальною на сьогоднішній день, оскільки більшість сільськогосподарських підприємств, перейшовши виключно на виробництво продукції галузі рослинництва, не дотримуються рекомендованих технологій вирощування сільськогосподарських культур, порушують науково-обґрунтовані основи ведення землеробства, що пов'язано як з відсутністю сучасної матеріально-технічної бази, так і скрутним фінансово-економічним становищем більшості господарств та особливо недостатнім рівнем управлінської роботи в галузі рослинництва.

Оцінюючи ефективність заходів щодо вдосконалення організації управління виробництвом, слід враховувати, що фактичний ефект від такого удосконалення значно вище суми економії витрат на управління. Удосконалення системи управління не тільки призводить до підвищення продуктивності праці управлінського персоналу, а й сприяє кращій організації та підвищенню результативності праці всіх працівників підприємства, зростанню виробництва, скорочення простоїв людей, техніки і т. ін. Крім того, підвищується загальна культура виробництва і управління, зміцнюється дисципліна праці, поліпшуються психологічний клімат взаємин і життєві умови, в яких людина в повній мірі може розвивати свої здібності.

На сучасному етапі вдосконалення управління всебічно впливає на суспільне виробництво і є важливим резервом його інтенсифікації та підвищення ефективності. З урахуванням прогресивних змін систему управління слід постійно приводити у відповідність з об'єктами, які розвиваються, а перебудову її здійснювати відповідно до особливостей соціально-економічного розвитку

народного господарства країни. Тому удосконалення управління повинно мати комплексний характер і забезпечувати системний підхід до заходів, які розробляються і будуть впроваджені.

Зважаючи вищевикладеного, можна охарактеризувати рослинництво як галузь, що вимагає особливого підходу при організації виробництва в зв'язку з рядом факторів, що впливають на результат виробництва. Однак при дотриманні певних вимог і рекомендацій з вирощування рослинницької продукції сільськогосподарськими підприємствами досягаються хороші показники врожайності та якості продукції рослинництва.

Список використаних джерел:

1. Жибак М.М., Федуняк І. О. Основні напрями підвищення ефективності функціонування аграрних формувань з виробництва продукції рослинництва. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.5.6.